

Nieuwsbrief WereldTools Stichting WereldWijd

Beste lezer, voor u de laatste nieuwsbrief van dit jaar over het project WereldTools van Stichting WereldWijd. In deze nieuwsbrief vertellen we meer over de achtergronden en wetenswaardigheden van ons terugkeerproject. Wij hebben de afgelopen jaren al bijna 400 kisten naar 42 verschillende landen gestuurd. De landen waar we extra aandacht aan willen besteden zijn: Sierra Leone, Ethiopië, Soedan, Zuid-Soedan, Guinee, Nigeria, Somalië, Afghanistan, Egypte, Irak, Marokko, Armenië, Iran, Mongolië, China, Azerbeidjan, DR Congo, Turkije en Libië. Kent u mensen uit deze landen die willen terugkeren of er nog over twijfelen? Neem contact met ons op voor een oriënterend gesprek.

Een vissersbedrijf in Somalië

Tot voor kort was het voor WereldWijd niet mogelijk om ondersteuning te bieden aan terugkeerders naar Somalië door de chaotische en onrustige situatie in het land. Niet dat het land nu een baken van stabiliteit is geworden, maar het gaat wat beter. Goed genoeg tenminste voor het IOM om een kantoor te openen in Mogadishu. Toen Mohammed Ali aangemeld werd voor het project WereldTools is contact opgenomen met het IOM in Somalië om te assisteren bij zijn terugkeer.

Voor zijn vlucht uit Somalië was Mohammed Ali visser van beroep en dit wilde hij weer oppakken. Een visserijproject heeft WereldWijd al meerdere keren voor terugkeerders naar Tanzania en Burundi uitgevoerd, dus werd dit scenario weer uit de kast gehaald. Van het budget van 750 euro dat ter beschikking staat voor de aanschaf van materialen heeft WereldWijd in overleg met Mohammed Ali een buitenboordmotor gekocht. De rest van de spullen die WereldWijd ging verzamelen bestond uit donaties aan Mohammed Ali. Er is contact gezocht met de stichting "Vissers voor vissers" uit Urk. Zij ondersteunen hun vakbroeders uit de Derde Wereld met allerlei materialen. De stichting stemde toe om ook ons project te steunen. Binnen enkele dagen na mijn verzoek stonden drie grote dozen met allerlei zeevisnetten op de stoep van WereldWijd. Gratis voor Mohammed Ali. Naast een uitgebreide set gereedschappen voor houtbewerking (een visser moet zijn boot immers onderhouden) werd de doos gecompliceerd met een computerset. Opnieuw gratis voor Mohammed Ali.

Bij het regelen van het transport bleek al snel dat zeevracht niet tot de mogelijkheden behoorde; de kust van Somalië wordt nog altijd door veel rederijen geweerd wegens het gevaar van piraterij. Dan maar via de lucht. Het luchttransport van een buitenboordmotor moet echter voldoen aan een reeks van veiligheidsmaatregelen. Met behulp en ondersteuning van de transportorganisatie WorldWide Bagages is de doos inclusief de motor op transport gegaan. Om verrassingen bij de douane in Somalië tegen te gaan is van tevoren de paklijst toegestuurd met de vraag of de inhoud van de doos door de douane geaccepteerd zou worden. Dit was inderdaad het geval.

Al die tijd hielden wij Mohammed Ali op de hoogte van de ontwikkelingen. Hij was inmiddels teruggekeerd en herenigd met zijn familie die hij jaren niet had gezien. Hij wachtte met spanning af of het zou lukken de kist in zijn handen te krijgen. Hij was hier nogal sceptisch over of dit zou gaan lukken.

WereldWijd kreeg al snel echter goed nieuws; de kist was door de douane heen en afgeleverd bij het huis van Mohammed Ali door het IOM.

Mohammed Ali bevestigde de ontvangst en was heel blij met de kist en wilde iedereen in Nederland bedanken voor hun inzet.

Deze zaak opent de deuren voor andere terugkeerders naar Somalië die goede materialen en gereedschappen mee willen nemen naar huis om een bedrijfje op te kunnen starten.

Ed Peters

Een werkplaats in Burkina Faso

Kort voor de zomervakantie kwam Issouf naar WereldWijd. Op het station ontmoet ik een lange, smalle jongeman, afkomstig uit Ivoorkust. Een jaar of zes geleden is hij naar Nederland gekomen. Hij is een boerenzoon en heeft thuis in zijn dorp voor het vee gezorgd. Na een asielpcedure die negatief uitviel besloot hij om niet terug te keren en nam zijn intrek bij een vriend in Amsterdam.

Wat hij al die tijd gedaan heeft? Ik zou het niet kunnen zeggen. Maar ergens in zijn bestaan als illegaal heeft hij toch bedacht dat zijn toekomst niet in Nederland ligt. Hij kwam op intakegesprek want hij had van WereldWijd en het project WereldTools gehoord via een vriend, die we een aantal jaren geleden geholpen hebben met terugkeer. Issouf wilde leren lassen en metaalbewerken. Omdat Amsterdam te ver was om heen en weer te reizen werd het gastgezin ingeschakeld en gelukkig was er plek. Issouf startte met de lessen en al gauw bleek dat hij een heel beleefde, bescheiden, slimme,

leergierige en handige gast was. Maar ook bleek dat hij niet kon lezen of schrijven en daarmee ging de afdeling taal aan de slag. Zijn lesprogramma bestond uit taal, lassen en metaalbewerken. Issouf had een heel positieve werkhouding, waardoor het fijn was om hem iets te leren, ondanks dat de Franse taal soms een belemmering kan zijn. Maar in Issouf's geval geldt het spreekwoord 'een goed verstaander heeft maar een half woord nodig' en je

hoefde maar één keer iets uit te leggen en dan wist hij het. Ik heb in een gesprek wel eens tegen hem gezegd dat als hij in Nederland geboren was, hij waarschijnlijk al de universiteit af had gemaakt... Issouf behaalde twee lasdiploma's: naast een CO2-diploma (MAG lassen) heeft hij ook een diploma elektrode lassen.... Een geweldige prestatie.

Daarnaast hebben we twee kisten naar hem opgestuurd. Die heeft hij in de afgelopen tijd bij elkaar verdiend. In samenwerking met een IOM medewerker konden we het transport regelen. Issouf heeft de kisten zelf ingepakt, een zware klus

met al die metaalbewerkings-machines en -materialen. Gaandeweg zijn traject bij ons in Eckelrade zagen we dat hij steeds meer klaar was voor vertrek. Hij wilde echter niet terug naar Ivoorkust en regelde de juiste documenten

om naar Burkina Faso te gaan, waar zijn oom woont. Daar voelt hij zich veilig. Hij wil niet meer terug naar zijn oude dorp. Omdat alle materialen en gereedschappen in zijn kist gratis waren kan hij de inkind vergoeding voor het volledige bedrag van €1500,- in het terugkeerland uitgegeven. Daarnaast had Issouf wat mensen geholpen met klussen waardoor hij een klein startkapitaaltje opbouwde om zijn eigen laswerkplaats te openen. Voor het idee: de huur van een werkplek in zijn land kost ongeveer 50 euro per maand en hij moet bij de start een jaar vooruit betalen. Voor zijn vertrek hebben we nog

via Whatsapp contact en hij laat weten: Vous m'aviez donner l'espoir et le nécessaire se realiser mes rêve... Jullie hebben me hoop gegeven en al het nodige om mijn droom waar te maken. Hoe mooi is dat om te lezen.

Inmiddels is Issouf vertrokken en hij heeft al gebeld dat hij goed is aangekomen. Zijn kisten zijn onderweg en via IOM in Burkina zullen we horen hoe het hem gaat, zij zullen alles monitoren.

Matje Mattheij

Intake nummer zoveel: Hassan en Yasmine:

Matje en ik hebben het afgelopen jaar circa honderd gesprekken gehad met mensen die gebruik wilden maken van ons terugkeerproject. Vaak zijn deze contacten vluchtig en niet diepgaand; je doet gewoon je werk. Maar gelukkig raken sommige mensen je nog altijd. Zo ook Hassan en Yasmine. Een Iraaks-Koerdisch stel dat hulp zocht bij hun terugkeer om een nieuw leven op te bouwen. Hassan was een type ruwe bolster, duidelijk de leidende factor van het stel. Zijn vrouw Yasmine was stil, achterdochtig en maakte een verdrietige indruk. Ik heb hen twee keer gesproken op WereldWijd. Met name tijdens het tweede gesprek sprak Hassan voluit over hun vlucht. Hassan sprak goed Duits, dat hij in Duitsland geleerd had toen hij daar enkele jaren werkte. Beide waren Yezidi's, zo had hij al tijdens het intakegesprek verteld. Ik had hier wel van gehoord, maar ik vind het altijd interessant thuis in de achtergronden van mensen te duiken. Yezidi is een oeroud Koerdisch volksgeloof dat meerdere elementen van andere religies herbergt. Je kunt geen Yezidi worden, dat ben je bij geboorte. Hassan zei dat zij pertinent geen moslims waren, integendeel. Hij wou het liefst niets met hen te maken hebben. Ik zal hem hier maar niet citeren wat hij hierover zei, maar zijn ogen spotten vuur.

Hoe zijn Hassan en Yasmine hier terecht gekomen? Hele dorpen uit de streek Hassan en Yasmine vandaan kwamen zijn weggevaagd en uitgemoord door I.S.-strijders. "Ze zien Yezidi's als minder dan mensen, als gebroed van de duivel" legde Hassan uit. Hassan en Yasmine zijn dan ook op de vlucht geslagen (samen met hun twee kinderen, 1 en 2 jaar oud) toen de troepen van dit leger hun gebied binnenvielen. De vlucht moet traumatisch geweest zijn. Hassan wilde en kon hier nauwelijks over praten. Ze zijn gescheiden van hun 2 kinderen die dus achter gebleven zijn in Irak. Gelukkig ontdekten ze later in Europa dat op een of andere manier hun kinderen bij de ouders van Yasmine waren terecht gekomen. Tot die tijd dachten ze dat ze in handen van I.S. waren gevallen. Yasmine was al die tijd gek van angst geweest, zo vertelde Hassan. Ze kreeg niets van ons gesprek mee, ze praatte alleen maar Koerdisch, maar ik begon een beetje te begrijpen welke ellende achter die verdrietige ogen schuilden.

Toen ze recentelijke hoorden dat I.S. langzaam maar zeker teruggedreven werd in de oorlog door de Peshmerga (Koerdisch leger) besloten ze een jaar later direct terug te gaan en hun kinderen te zoeken. Ze waren echter alles kwijt geraakt; hadden geen huis meer en ook geen werk of iets anders. Dan ben je als eenvoudig projectmedewerker van WereldWijd blij dat je iets kan betekenen voor deze mensen. Hassan ontving van WW twee kisten met allerlei mooie materialen om een klusbedrijf te beginnen. Ook werd een flinke voorraad van allerlei 2e hands opgeknapte materialen door het team vrijwilligers van WereldTools voor de kist klaargemaakt. Bij deze wil ik deze vrijwilligers bedanken voor de niet aflatende stroom van opgeknapte gereedschappen voor de terugkeerders. Hassan was er erg blij mee en hoopte zo snel mogelijk aan de slag te kunnen gaan. De WereldTools vrijwilligers doen hun werk zeker niet voor niets, ook is dit niet altijd zichtbaar voor henzelf. En aan de mensen in onze werkplaats: super wat jullie doen en ga zo door !

Hassan en Yasmine waren enorm ongeduldig om terug te gaan. Hassan: "Ik tel de uren dat we op het vliegtuig kunnen stappen". Toen ze vertrokken waren werden de kisten op het transport gezet naar Noord-

Irak. De dag na hun terugkeer kreeg ik deze foto op mijn Whatsapp. Een stralende Yasmine met haar twee kinderen die ze een jaar niet heeft gezien. Ik heb nog regelmatig contact met Hassan. Ze zijn blij om terug te zijn, maar weten hoe broos hun toekomst is. De kisten heeft Hassan na drie weken wachten ontvangen. Hij ging er gelijk mee aan de slag. Hij had getwijfeld, zo gaf hij eerlijk toe, of Stichting WereldWijd wel haar beloften na zou komen.

Ik hoop maar dat het rustig blijft in hun gebied dat nu onder controle staat van het Koerdisch leger en dat I.S. voorgoed verdreven is, zodat Hassan en Yasmine weer een normaal leven kunnen leiden. Alleen de toekomst zal dit uitwijzen.

We hebben weer eens geleerd dat achter bijna elk persoon die wij hier spreken, altijd wel een persoonlijk verhaal zit. Dat het niet zo maar een baantje is wat wij doen. Naast alle formulieren, documenten en papierhandel draait het nog altijd om de mens die je een eindje op weg probeert te helpen in het leven.

Resultaten project WereldTools 2015-2018

Sinds de start van het project WereldTools 2015-2018 in de zomer van vorig jaar hebben de projectmedewerkers WereldTools van stichting WereldWijd tot op heden (begin december 2016) met 146 geïnteresseerde deelnemers een gesprek gevoerd op onze locatie in Eckelrade. Van deze groep mensen zijn er uiteindelijk 123 geaccordeerd door DT&V. De overige 23 personen kozen uiteindelijk voor een ander project of werden door DT&V afgewezen (b.v. op basis van nationaliteit). Van de 123 geaccordeerde deelnemers zijn er inmiddels 97 huiswaarts gekeerd (naar 24 verschillende landen), zitten 7 deelnemers nog in de voorbereidende fase van hun traject en heeft WereldWijd 18 personen uitgeschreven (MOB, onvoldoende motivatie om terug te keren en dergelijke). Van de 123 gestarte deelnemers hebben 11 deelnemers een onderwijstraject binnen WereldWijd gevolgd (of zijn hier nog mee bezig) als voorbereiding op hun terugkeer. WereldWijd geeft extra aandacht aan de werving van deelnemers uit de zogenaamde prioriteitslanden van S.V.T.: Sierra Leone, Ethiopië, Soedan, Zuid-Soedan, Guinee, Nigeria, Somalië, Afghanistan, Egypte, Irak, Marokko, Armenië, Iran, Mongolië, China, Azerbeidzjan, DR Congo, Turkije en Libië. Zo hebben wij met diverse diaspora verenigingen in Nederland contact gezocht om hen te informeren over ons project. Van de momenteel 123 geaccordeerde deelnemers zijn er 79 afkomstig uit één van deze 19 landen. Een greep uit de bedrijven die de deelnemers hopen te realiseren na hun terugkeer met behulp van ondersteuning van WereldWijd: een visserij in Somalië, een shoarmazaak in Afghanistan, een café in Mongolië, een taxibedrijf in Sierra Leone en Nigeria, een kapperszaak in Egypte, een klusbedrijf in Bagdad, een internetcafé in Kenia, een kippenboerderij in Angola. IOM in de diverse landen van herkomst zullen volgens afspraak een 6- en een 12-maandelijkse verslag maken van de vorderingen van de totstandkoming van het geplande bedrijf van de diverse terugkeerders. WereldWijd heeft reeds van IOM de eerste 32 terugkeerders monitorverslagen ontvangen.

Meer informatie

Meer informatie over WereldTools? Neem contact met ons op. Vraag naar Ed Peters of Matje Mattheij. Per mail: info@stichtingwereldwijd.nl 043-4083122. Onze website is via de QR-code (hier links afgebeeld) te bezoeken. Maar het kan ook nog steeds door te surfen naar:

www.stichtingwereldwijd.nl of op www.facebook.com/stichtingwereldwijd

Op YouTube staat een informatiefilmpje over WereldTools, Nederlands gesproken en in diverse talen ondertiteld: Kijk hiervoor op https://www.youtube.com/channel/UCSeT-iAlrmLyla7U-5ARRHg?disable_polymer=true Deze film is ook op DVD verkrijgbaar. Tevens is er nog een docufilm beschikbaar, kijk hiervoor op <https://youtu.be/NytKCcu897zA>

Dit project is financieel mogelijk gemaakt door het Europese Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF) en de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Donaties aan Stichting WereldWijd zijn altijd welkom op rekening nummer NL55RABO0113203594, we hebben de ANBI-status. Wij zijn steeds op zoek naar goede gereedschappen en machines of pc's t.b.v. de terugkeerders. Voor meer informatie of aanmelden voor deelname aan een opleidingstraject of ondersteuning bij terugkeer kan vrijblijvend contact met Stichting WereldWijd opgenomen worden via: 043-4083122.

info@stichtingwereldwijd.nl www.stichtingwereldwijd.nl

AMIF, het Europees Fonds voor
asiel, migratie en integratie
Migratie in beweging

Dienst Terugkeer en Vertrek
Ministerie van Veiligheid en Justitie

